

פסוק השבוע – פרשת כי תשא

כמו הכוהנים

"וְרָחֲצוּ אֶהָרָן וּבְנָיו מִמֶּנּוּ אֶת יְדֵיהֶם וְאֶת רַגְלֵיהֶם. בְּבֹאֵם אֶל אֹהֶל מוֹעֵד יִרְחֲצוּ מֵיִם וְלֹא יָמְתוּ אוֹ בְּגָשְׁתֶּם אֶל הַמִּזְבֵּחַ לְשֵׁרֶת לְהַקְטִיר אֲשֶׁה לַה'. וְרָחֲצוּ יְדֵיהֶם וְרַגְלֵיהֶם וְלֹא יָמְתוּ וְהִיְתָה לָהֶם חֶק עוֹלָם לוֹ וּלְזָרְעוֹ לְדֹרֹתָם (שמות ל, יט-כא).

שלושת הפסוקים הללו עוסקים ברחיצת ידיהם ורגליהם של הכוהנים, ולכאורה נראה כי הם חוזרים על עצמם.

זכינו שאף שאין בית המקדש קיים, מצוות הכוהנים ממשיכה להתקיים בזעיר אנפין – במצוות נטילת הידיים שאנו זוכים לקיים יום יום. כנגד שלושת הפסוקים המוזכרים כאן אנו נוטלים את ידינו בשלוש הזדמנויות: הראשונה בקומנו בבוקר, השנייה לפני התפילה והשלישית לפני הסעודה. שלוש הנטילות מקדשות שלושה ממדים של החיים: פעילות האדם, הקרבה לה' והאכילה.

נטילת הידיים בבוקר מבטאת הבנה שחיי האדם ופעולותיו קודש הם, כפי שהכוהן, איש הקודש, פותח את עבודת יומו בנטילה. הידיים הן הפועלות במציאות, ובנטלנו את ידינו אנו מקבלים עלינו לקדש את חיי החולין. נטילת הבוקר באה כנגד הקריאה הראשונה לכוהנים: "וְרָחֲצוּ אֶהָרָן וּבְנָיו מִמֶּנּוּ אֶת יְדֵיהֶם וְאֶת רַגְלֵיהֶם"

נטילת הידיים לפני התפילה נגזרת מהפסוק "בְּבֹאֵם אֶל אֹהֶל מוֹעֵד יִרְחֲצוּ מֵיִם". אין האדם יכול לעבור מפעילות של חולין לפעילות של קדושה בלי הכנה. עצור, קוראת לו ההלכה, התכונן, הרי אתה נכנס במחיצתו של הקב"ה! האדם הממהר וניגש לתפילה בלי כל הכנה מוקדמת ימשיך בוודאי להרהר בדאגותיו גם בעת התפילה.

הנטילה שלפני הסעודה היא כנגד "בְּגָשְׁתֶּם אֶל הַמִּזְבֵּחַ לְשֵׁרֶת... וְרָחֲצוּ". האכילה היא עיסוק ברובד הגופני הנמוך, אך אנו, בני ישראל, מקדשים אותה. אנו הופכים את שולחנו למזבח, ואכילתנו כמוה מעשה הכוהן השוחט בהמה לקרבן – שחיטה שכל מהותה לקדש את הבהמיות.

שאול דוד בוצ'קו